

HÅLLBARHETS- REDOVISNING 2020

Borlänge Energi

**Vi gör nytta i
din värld och
din vardag**

STYRNING OCH ORGANISATION

BORLÄNGE ENERGI-KONCERNEN HAR, SOM DET FASTSTÄLLS I ÄGARDIREKTIVET, UPPDRAGET ATT BEDRIVA PRODUKTION, DISTRIBUTION OCH HANDEL INOM OMRÅDENA ENERGI, VATTEN, ÅTERVINNING OCH BREDBANDS-KOMMUNIKATION, TILLSAMMANS MED UPPDRAGET ATT VÅRDA OCH UTVECKLA STADSMILJÖN I BORLÄNGE. GENOM ÄGARDIREKTIVET TILLDELAS OCKSÅ BORLÄNGE ENERGIKONCERNEN ANSVARET FÖR STADS-UTVECKLINGEN UNDER MARK I BORLÄNGE KOMMUN.

I ägardirektivet fastslås vidare att Borlänge Energi-koncernen ska

- med sin verksamhet bidra till Borlänge kommuns vision: Inte vilken stad som helst – Sveriges trevligaste stad,
- åstadkomma största möjliga samhällsnytta genom att integrera och utveckla verksamheterna i kommunens tre visionsområden socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Borlänge, och
- minska sin klimatpåverkan och vara ledande i miljöfrågor inom kommunkoncernen.

2020 gällde för Borlänge Energi följande företagsövergripande mål

Målobjekt	Mål	Mått	Målnivå
Kvalitet	BE har nöjda kunder.	Resultat i SKI:s undersökning.	Fem främsta i varje kategori.
Hållbarhet	BE gör Borlänge mer hållbart.	Resultat i klimatbokslutet.	-162 000 ton CO2 eller lägre.
		Antalet kemikalier på begränsningslistan.	Färre än 10.
		Krav i upphandlingar.	Alla egna upphandlingar ska innehålla sociala krav.
Arbetsmiljö	BE har en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö.	Antalet olycksfall.	Noll allvarliga olycksfall.
		Frisknärvaro.	Frisknärvaro är minst 97,5 %.
		Resultat i medarbetarundersökningen.	Prestationsindex 3,6.
Ekonomi	BE tillgodoser ägarnas krav på ekonomiskt resultat.	Resultat efter finansiella poster.	Minst 110 miljoner kr i genomsnitt över en tioårsperiod.
		Avkastning på eget kapital.	Minst 10 procent i genomsnitt över en tioårsperiod
		Soliditet.	Minst 40 procent i genomsnitt över en tioårsperiod
Samhällsansvar	BE bidrar till att göra Borlänge till en attraktiv företags- och bostadsort.	Placering i Nils Holgerssonundersökningen.	Bland de 20 främsta.
	BE har inga allvarliga kemikalieolyckor i enlighet med Seveso-lagstiftningen.	Antal allvarliga kemikalieolyckor.	Noll allvarliga kemikalieolyckor.

Borlänge Energi-koncernen är uppdelad på tio affärsområden: Avfall, Elhandel, Elnät, Elproduktion, Energitjänster, Fjärrvärme, Fågelmyra återvinningscentral, Stadsmiljö, Stadsnät, Vatten och Avlopp samt stödfunktionerna Affärstöd och Marknad. Dessa organisationer rapporterar direkt till VD.

Organisationen har fokus på att tydliggöra resultatet för respektive affärsområdes affär.

Affärsområdena har resultatkrav utifrån sin bransch och rådande förutsättningar. Relationerna mellan affärsområdena regleras via internavtal, så kallade SLA:er, *Service Level Agreements*. Förbättringsarbetet drivs via nyckeltal och det som är överenskommet i affärsplanen.

Övergripande hållbarhetspolicy

Koncernens målsättning är att verka för ett långsiktigt hållbart Borlänge.

Begreppet *hållbarhet* omfattar för oss miljömässig, ekonomisk och teknisk hållbarhet. Vidare omfattas begreppet också av lagefterlevnad samt etisk och social hållbarhet.

Vi i Borlänge Energi-koncernen skapar kvalitativ nytta och är medvetna om vikten av att göra skillnad. Vi tar socialt ansvar och verkar som en samhällsmedborgare.

En grund för vårt arbete är FN:s initiativ *Global Compact*. Det innebär att vi:

- Verkar för goda arbetsvillkor.
- Verkar för minskad miljöpåverkan. Borlänge Energi ska vid upphandlingar inkludera sociala krav, vilket bidrar till ökad social hållbarhet.
- Tar avstånd från alla former av korruption, mutor och bestickningar. Vi verkar också mot kartellbildning i vår verksamhet.

Vi ser till alla människors lika värde och diskriminering accepteras inte. Detta omfattar tillgång till utbildning, befordran och belöningar; orsaker baserade på ras, hudfärg, religion, kön, sexuell läggning, ålder, fysisk förmåga, hälsotillstånd, handikapp, funktionshinder; politiska åsikter, nationalitet, socialt eller etniskt ursprung, medlemskap i fackförening, civilstånd eller annan orsak.

KVALITET

Inom Borlänge Energi har vi länge arbetat systematiskt med kvalitet och vårt verksamhetsledningssystem är ISO-certifierat enligt ISO 9001:2015. För att säkerställa och ständigt förbättra styrningen och arbetet med kvaliteten genomförs regelbundet interna och externa revisioner.

Vi på Borlänge Energi är stolta över den goda relation som vi under lång tid byggt upp med våra kunder. Ett av våra företagsövergripande mål är att Borlänge Energi ska ha nöjda kunder, vilket vi under några år mätt med hjälp av Svensk Kvalitetsindex. Vi har deltagit i undersökningar av kundnöjdheten i energibranschen och ambitionen har varit att vara bland de fem bästa företagen i varje kategori som ingår i undersökningen. Senaste året vi deltog var 2018, då tog vi första platsen i fem kategorier av sju möjliga. I de två återstående kategorierna blev det en tredje respektive nionde plats, sedan privat- och företagskunderna fått säga sitt.

HÅLLBARHET – MILJÖ

ISO-certifieringar

Borlänge Energi arbetar systematiskt med både miljö och kvalitet. Vårt verksamhetsledningssystem är ISO-certifierat enligt ISO 14001:2015 och 9001:2015. För att säkerställa och ständigt förbättra styrningen genomförs regelbundet både interna och externa revisioner.

Klimatbokslut

Ett av våra företagsövergripande mål är att Borlänge Energi ska bidra till att göra Borlänge mer hållbart. Det innebär bland annat att vår verksamhet sammanlagt ska generera lägre utsläpp av växthusgaser än det näst bästa alternativet. Detta har vi valt att mäta genom att årligen upprätta ett så kallat klimatbokslut, där vi utvärderar effekterna av våra verksamheter på utsläppen av växthusgaser. Därefter jämförs dem med de effekter som skulle uppstå om vår verksamhet ersattes av det näst bästa alternativet. Under 2019, vilket är det senaste året som det finns ett färdigt bokslut för, var Borlänge Energis utsläpp av växthusgaser 182 500 ton lägre i koldioxidekvivalenter räknat, än vad utsläppet från det näst bästa alternativet skulle ha varit. Av klimatbokslutet framgår att de direkta utsläppen från den egna verksamheten uppgick till 41 400 ton koldioxidekvivalenter, samt att de indirekta utsläppen som Borlänge Energi orsakade i andras verksamheter uppgick till 35 200 ton koldioxidekvivalenter. Klimatbokslutet visar också att mängden utsläpp som skulle ha uppmätts om Borlänge Energis verksamhet ersattes av det näst bästa alternativet skulle ha uppgått till 259 200 ton koldioxidekvivalenter. Det innebär att för varje ton växthusgaser, i koldioxidekvivalenter räknat, som Borlänge Energis verksamhet genererade under 2019, bidrog samtidigt bolaget och dess verksamhet till att utsläpp motsvarande 3,4 ton koldioxidekvivalenter kunde undvikas.

Miljökontroll

Borlänge Energi har miljötillstånd för samtliga tillståndspliktiga verksamheter, varav en verksamhet är en Sevesoanläggning. Tillstånden för verksamheten innehåller villkor för utsläpp till luft, vatten och mark. Villkoren följer vi upp i egenkontrollprogram vid respektive verksamhet och dessa rapporteras årligen i miljörapporten.

Cirkulär ekonomi

Under 2019 initierade Borlänge Energi, i samverkan med Borlänge kommun, Hushagen, Tunabyggen och Dalarnas försäkringsbolag, etableringen av återbyggedepå för att främja återanvändningen av byggmaterial.

Den 7 september 2020 invigdes depån, Dalarnas Återbyggedepå. Depån ska fungera som ett nav för att minska materialsvinnet i underhåll och nyproduktion av byggnader. Som ett led i detta arbete har återanvändbart byggmaterial börjat samlas in vid Fågelmyra återvinningscentral. Arbetet med byggedepån, som är ett föredömligt pilotprojekt kring hållbarhet, har fått mycket medial uppmärksamhet.

Miljöplan

I Borlänge kommuns senast framtagna och fastställda miljöplan, *Miljöplan 2015-2018*, lyfts sju miljömål som kommunen prioriterar att arbeta särskilt med i sitt miljöarbete för att bli en ekologiskt hållbar stad.

De sju prioriterade miljömålen för Borlänge kommun är:

- begränsa klimatpåverkan,
- frisk luft,
- god bebyggd miljö,
- giftfri miljö,
- rikt växt- och djurliv,
- rikt odlingslandskap och
- levande skogar.

Till dessa miljömål finns fjorton miljömålsåtgärder för att kunna uppnå målen. Borlänge Energi ansvarar för sju av åtgärderna, nämligen att:

- utveckla hållbar upphandling,
- fasa ut miljö- och hälsoskadliga produkter,
- ta fram fordonspolicy för en fossiloberoende fordonsflotta,
- energieffektivisera kommunkoncernens byggnader,
- energieffektivisera VA-sektorn,
- minska gifterna i avloppsvattnet och
- minska föroreningarna i dagvattnet.

Borlänge Energi gör även insatser för att realisera målet om en fossiloberoende fordonsflotta. Vidare säkerställer vi att åtgärderna i miljöplanen följs upp av styrelsen inom ordinarie mål och resultatuppföljning.

De aktiviteter som Borlänge Energi genomfört under året beskrivs nedan under respektive miljömålsåtgärd.

Utveckla hållbar upphandling

Under 2020 genomfördes 17 annonserade upphandlingar. Sociala krav ställdes i 15 av dessa och miljökrav ställdes i 16 av upphandlingarna. I två upphandlingar bedömdes det inte vara aktuellt att ställa sociala krav och den upphandling där det inte ställdes något miljökrav innehöll inte transporter, krav på lokal närvaro, eller annat som hade större miljöpåverkan. Då ett av våra affärsövergripande mål är att sociala krav ska ställas i upphandlingar har våra mallar och underlag vid upphandling ytterligare uppdaterats med förslag på texter för kravställande.

I avtal där transporter ingår följer BE regelmässigt de miljökrav på fordon som fastställts i vår interna policy. Policyn inkluderar krav på såväl lätta som tunga fordon. Likaså ställer vi krav på att miljöledningssystem ska finnas.

Ett antal upphandlingar med miljö- och klimatkrav, som har till syfte att minska kommunens klimatbelastning, har också genomförts bl.a.

- Förnyat ramavtal för entreprenadmaskiner på Fågelmåra med miljökrav för fordon

- Förnyat ramavtal för material inom el-distribution och opto med tydligt miljömål för optimering av transporter, samverkan med flera energibolag.

Fasa ut miljö- och hälsoskadliga produkter

Kemikalier är ett viktigt arbetsområde inom Borlänge Energi. Under 2020 har fokus lagts på att omarbota hållbarhetsmålet för kemikalier för att göra det tydligare.

Borlänge Energi jobbar aktivt för att på olika sätt begränsa riskerna med miljö- och hälsoskadliga produkter. Kemikaliegruppens aktiviteter innefattar exempelvis granskning vid inköp och riskbedömning av kemiska produkter där arbete med utfasning, substitution och produktval ingår. Kemikaliehanteringssystemet Chemsoft håller ordning på kemikalierna och är verktyget som används vid exempelvis riskbedömning och utfasning.

Affärsområde elnät hade som mål att under 2020 bygga bort minst fyra stolpstationer och ersätta dem med nya markstationer med oljeuppsamling under transformatorerna för att på så sätt eliminera risken för oljeläckage till omgivande mark. Målet uppnåddes då fem stolpstationer byggdes bort under året. Utöver den insatsen installerade också affärsområdet en eldriven robotgräsklippare för skötsel av gräsytor vid en stor transformatorstation och ersatte därigenom de fossilbränsle drivena gräsklippare som tidigare använts för ändamålet, med minskad fossilbränsleanvändning som följd.

Ta fram fordonspolicy för en fossiloberoende fordonsflotta

Borlänge Energi har 2020 fortsatt att aktivt arbeta för en fossiloberoende fordonsflotta senast 2022, i enlighet med *Fordonspolicy för en fossiloberoende fordonsflotta i Borlänge kommunkoncernen*. Fordonsflottan ska enligt policyn orsaka minimal miljöpåverkan, ha hög trafiksäkerhet, tillika god ekonomi.

En policy finns också framtagen som gäller alla bolagets inköp. Under året som gått har upphandlingarna främst berört biogasfordon, men även ett antal bilar och lastbilar med HVOmotor. Volymandelen fossilfria bränslen som använts i fordonsflottan uppgick till 87,5 procent under 2020.

Borlänge Energi har också en pool av tjänstecyklar som personalen använder för kortare tjänsteresor. Likaså erbjuds alla anställda möjlighet att skaffa en förmåns cykel i syfte att främja cykelpendling till och från arbetet. Vi erbjuder även samtliga anställda att teckna avtal om en gas- eller eldriven förmånsbil.

Vi ställer i upphandlingar krav på att våra leverantörer ska använda fossilfria bränslen.

I vår satsning på fordonsgas ingår en gastankstation som erbjuder 100 procent biogas. Försäljningen av gas har ökat kraftigt under de senaste åren till följd av att kommunen har bytt ut en väsentlig del av sina fossilbränsle drivena fordon mot gasdrivna. En del av ökningen kommer också från ökad efterfrågan på den privata marknaden.

Till satsningen hör också ett projekt vars syfte är att uppföra en anläggning för uppgradering av reningsverkets rötgas till fordonsgas. För det ändamålet har Borlänge Energi erhållit ett investeringsbidrag från det så kallade *Klimatklivet*. Under 2019 har anläggningen upphandlats och processen för att erhålla miljö tillstånd för verksamheten har påbörjats. Förhoppningen är att miljö tillståndet kan erhållas under 2021 och att anläggningen kan uppföras och verksamheten starta senast under 2022.

Borlänge Energi har under året sålt och installerat 43 laddboxar hos företag och bostadsrättsföreningar i kommunen. Bolaget har även sålt 19 solcellsanläggningar, flertalet till privatpersoner.

Energieffektivisera kommunkoncernens byggnader

Fågelmåra

I driften av lakvattenanläggningen har energibesparingar gjorts. Under större delen av 2020 har endast två av totalt sex luftare i lakvattendammen varit i drift,

utan störningar på driften i övrigt, vilket varit en stor besparing. Under hösten 2020 har försök genomförts att köra helt utan luftare. Dessa försök har inte utvärderats än.

Belysning på området och i industrihallar har delvis bytts till energisnål LED-teknik. Arbetet kommer att fortgå under 2021 då de stora strålkastarna på ÅVC kommer att bytas.

Under 2020 levererade Fågelmåras solcellsanläggning 25,5 MWh och under de månader den var i drift 2019, 9,8 MWh. Anläggningen, som är på drygt 30 kW, är placerad strategiskt så att besökande kunder kan inspireras av att bygga solcellsanläggningar. Fågelmåra har under 2020 byggt till nya lokaler där vi anpassat lokaler för bättre inomhusklimat samt utrett ventilationslösningar med värmeåtervinning på lokaler som tidigare saknat återvinning. Åtgärder planeras under 2021.

VA

Inom VA-verksamheten byter man aktivt ut direktverkande el mot luftvärmepumpar i stora avloppspumpstationer och andra relevanta byggnader.

Elnät

I gatubelysningsverksamheten pågår ett löpande energieffektiviseringsarbete, där gamla belysningsarmatu-

rer byts ut mot moderna med LED-teknik. Under året byttes drygt 550 armaturer och därmed ökades andelen LED-baserade armaturer till 20 procent.

I elnätsverksamheten genomförs viktiga energieffektiviseringsåtgärder i det ständigt pågående arbetet med att minimera överföringsförlusterna i elnätet. Detta arbete görs bland annat genom att förnya transformatorbeståndet. Under 2020 byttes fem transformatorer ut. För att ytterligare förstärka effekterna av detta arbete har ett nytt avtal tecknats med en lokal leverantör för omhändertagande av gamla transformatorer. Genom den åtgärden minimerar vi i sammanhanget transporterna samtidigt som vi undviker mellanlagring av gamla transformatorer, vilket reducerar riskerna för oljeläckage till omgivande mark.

För både gatubelysnings- och elnätsverksamheten nyttjas återvunnen halkbekämpningssand som fyllnads-material runt nyförlagda kablar. Genom den åtgärden minskas behovet av ny sand och bergkross.

Fjärrvärme

Utbyggnaden av fjärrvärme fortsatte under 2020 för att möjliggöra uppvärmning av byggnader och bostäder med fjärrvärme, baserad på återvunnen och förnybar energi.

Energieffektivisera VA-sektorn

Allmänt

Ett aktivt arbete pågår inom ramarna för Dala VA:s energigrupp där det i samverkan mellan Dalarnas alla VA-huvudmän sker fortlöpande arbeten med energieffektivisering inom VA-sektorn.

Reningsverket

Under 2020 har en ny inloppspump installerats, vilket medfört en effektivare energianvändning för pumpning av det inkommande spillvattenflödet. Drift- och energioptimering är ett prioriterat och fortlöpande arbete vid reningsverket.

Avloppspumpstationer

I samband med det fortlöpande reinvesteringsarbetet i form av ombyggnation/modernisering av spillvattenpumpstationerna i spillvattenledningsnätet installeras alltid nya, och därmed också energieffektivare, avloppspumpar. Ytterligare investeringar genomfördes under året för att bl. a. minska pump-energiåtgång i spillvattenledningsnätet, till exempel skedde en större ombyggnation/renovering av ”P14 Fornby” som är en av de större pumpstationerna. De mer standardbetonade renoveringarna av pumpstationerna löpte på som planerat och under året blev ytterligare två renoverade.

VA-ledningsnät

Utläckaget av dricksvatten från vårt vattenledningsnät utgör i dagsläget mellan 20-25% av totala mängden dricksvatten som levereras ut från våra vattenverk. Ett minskat utläckage medför direkta energibesparingar i

form minskat pumpbehov i vattenverk, tryckstegringsstationer samt även i avloppspumpstationer/reningsverk då utläckande dricksvatten även läcker in i vårt spillvattennät.

Enheten Rörteknik som ansvarar för drift och underhåll av VA-nätet har utökats med en läcksökarfunktion som hanterar förebyggande läcksökning.

En ny slags ”lyssnande” vattenmätare har börjat sättas upp hos våra kunder. Dessa mätare har en inbyggd läcksökningsfunktion/lyssning både på servisleddning och mellan mätarna/enheterna utefter exempelvis en gata. Detta medför att vi framöver kommer att dels kunna erbjuda en tjänst till kunderna där vi snabbt flaggar för att det kan finnas ett läckage på in-/utsida av fastighetsnätet, dels kunna fånga upp statusen på delar av vårt eget distributionsnät (servis- och huvudledning). Allt detta övervakas enligt daglig rutin av vår läcksökarfunktion.

Ett arbete har påbörjats för nästa steg av läcksökningsprocessen. Vilket handlar om att få en bättre överblick över VA-ledningsnätet för att tydligare kunna identifiera områden med misstänkt utläckage. Detta planeras att ske genom att fånga in driftdata från vattenproduktion och reningsverk/avloppspumpstationer i Kamstrups ”District Analyzer - program” för fortlöpande utvärdering, identifiering och åtgärdande av läckor.

Minska gifterna i avloppsvattnet

Allmänt

Ett aktivt arbete inom området pågår fortlöpande inom ramen för Dala VA:s arbetsgrupp ”Upptäckningsgruppen” där det i samverkan mellan Dalarnas alla VA-huvudmän ständigt arbetas med frågeställningar, strategier, arbetssätt, goda exempel o dyl. kring uppströmsarbete. En extern sakkunnig konsult med erfarenhet av uppströmsarbete har anlåtats för att effektivisera och systematisera uppströms-gruppens arbete och under året har det skett fortlöpande kontakter/möten för att driva arbetet framåt. En kommunövergripande arbetsgrupp bestående av representanter från miljökontoret, avfall och VA har träffats.

Minska föroreningarna i dagvattnet

I samband med det ständigt pågående arbetet inom kommunen med olika slags planarbeten deltar VA i förstudier, arbetsmöten o. dyl. tillsammans med representanter från främst planoch markkontoret och miljökontoret där det resoneras kring hur dagvattenstrategin ska tolkas/tillämpas/utvecklas.

Förbättra skyddet av allmänna vattenresurser

Vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter för vattentäkten i Lennheden beslutades av Länsstyrelsen under 2018.

I arbetet med uppdatering av vattenskyddsområde och föreskrifter för vattentäkten i Tjärna och Frostbrunnsdalen pågår inventering och sammanställning av allt arbete som tidigare har utförts. Målet är att sedan

gå vidare och upphandla resterande del av arbetet.

Under året har ett arbete påbörjats för att säkra kunskapen om, samt den fortlöpande övervakningen av, råvattenresurserna i framförallt Lennheden och Tjärna. Nya övervakningsprogram för dessa har tagits fram. Syftet med detta arbete är att bygga upp den egna kompetensen kring själva råvattenresursen (Badelundaåsens olika uttags-/tillrinningsområden) och minska beroendet externa konsulter.

På detta sätt ökar även vår möjlighet att i god tid kunna upptäcka eventuella förändringar p.g.a. klimatpåverkan eller annat och då med god framförhållning kunna planera för eventuella nödvändiga åtgärder i form av exempelvis förändringar i vattenverkens reningsprocess.

Som ett led i det långsiktiga skyddet av vattentäkten i Lennheden pågår arbetet med utbyggnad av kommunalt spillvattenledningar till Lennhedenområdet samt förnyelse av befintligt vattenledningsnät inom området. När projektet är genomfört kommer den långsiktiga risken för vattentäkten, med infiltration från en stor mängd enskilda avloppsinfiltrationsanläggningar, att vara eliminerad.

På initiativ av Lennheden Vatten (LVAB), med deltagande från Borlänge Energi, Falu Energi & Vatten samt planfunktionerna i Falu kommun och Borlänge kommun, pågår ett arbete med att ta fram en gemensam vattenförsörjningsplan för Borlänge och Falun.

HÅLLBARHET – SOCIALA FÖRHÅLLANDEN OCH RESPEKT FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Ett av Borlänge Energis företagsövergripande hållbarhetsmål är att sociala krav ska ställas i upphandlingar.

Några av de sociala krav som ställs är exempelvis krav på arbetsrättsliga villkor, etiska krav, krav på ökad möjlighet till sysselsättning samt reserverade upphandlingar för sociala företag, ILO:s åtta kärnkonventioner samt FN:s barnkonvention.

Uppföljning kring detta kan ske antingen av oss på Borlänge Energi eller med hjälp av annan part. SKL Kommentus *Hållbarhetskollen* ansvarar för att uppföljning av processer och rutiner genomförs.

Borlänge Energi har ställt sociala krav i alla upphandlingar som genomförts under 2020, förutom i två där det inte bedömdes vara aktuellt.

PERSONAL

Arbetsmiljö

Grunden i Borlänge Energis arbetsmiljöpolicy är att ta ett helhetsgrepp för arbetsmiljö, friskvård, trakasserier, skadligt bruk, krisstöd samt anpassning och rehabilitering. Vår gemensamma arbetsplats ska vara en alkohol- och drogfri samt säker arbetsplats.

I policy och handlingsplan för likabehandling beskrivs hur företaget ska genomsyras av ett högt välmående, ömsesidig respekt och arbetsglädje. Såväl interna rutiner som kommunikation ska bidra till att alla medarbetare känner sig behövda och viktiga.

Samtliga medarbetare ska ges möjlighet att påverka verksamheten samt utveckla sina idéer och sig själva. En förutsättning för detta är jämställdhet och likabehandling.

Det tydliggörs genom handlingsplanen för kränkande särbehandling att alla medarbetare har ansvar att bidra till en god och säker arbetsplats samt att agera om en kollega utsätts för kränkande särbehandling.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Vårt systematiska arbetssätt med arbetsmiljö och hälsa leder till en trygg arbetsplats med högt frisktal hos våra medarbetare. I samarbete med företagshälsovården arbetar vi för att upptäcka, förebygga och minimera arbetsmiljörisiker.

Ett företagsövergripande mål kopplat till arbetsmiljön är en frisknärvaro på 97,5 procent. Under 2020 var frisknärvaron 95,7 procent.

Ett annat arbetsmiljömål är ett prestationsindex på 3,8 för 2020 i medarbetarundersökningen. Prestationsindex hamnade på 3,8 för 2020.

Arbetsplatsträffar är ett forum för chef och medarbetare att samverka kring planering, uppföljning och utveckling av arbetet. Arbetsmiljö är en stående punkt på dagordningen då träffen är en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsplatsträffar genomförs vid minst fyra tillfällen per år.

Ett av kraven enligt ISO är att personalen har grundläggande kunskaper om hälsa, säkerhet och miljö. Kunskaper som säkerställs genom SSG Miljöutbildning och SSG Entré Borlänge Energi är utbildningar som är obligatoriska för all personal.

När en av våra medarbetare slutar sin anställning erbjuds avslutningssamtal. Genom att dokumentera och analysera synpunkterna från samtalet kan vi hitta möjligheter till förbättringar i verksamheten, utveckla de starka sidorna samt öka kunskapen om hur organisationen kan bli bättre på att attrahera och behålla värdefulla medarbetare.

Uppföljning av inträffade incidenter sker i energiföretagens avvikelssystem, ENIA, för rapportering av riskobservationer, tillbud, olyckor, färdolycksfall samt observationer inom miljö, kvalitet och säkerhet. ENIA finns tillgängligt för alla medarbetare.

I samband med allvarliga tillbud eller allvarliga olyckor sker även rapportering till Arbetsmiljöverket. Utöver ansvarig chefs hantering av inträffade incidenter i ENIA tas statistik löpande ut till ledningsgrupp och skyddskommitté för avstämning och uppföljning. För år 2020 inträffade 137 (föregående år 134) olyckor, tillbud och riskobservationer. Inget allvarligare olycksfall skedde 2020.

Kompetensutveckling

I vårt interna ledarskapsprogram utbildas cheferna i policys och verktyg som vägleder dem i arbetet med utveckling av medarbetarna och verksamheten. En väl förankrad introduktion för nyanställda skapar en tydlighet i vad som förväntas av medarbetarna och vad våra värdeord engagemang och respekt innebär.

Vi ser att varje medarbetares individuella kompetensutveckling är viktig för drivkraften i arbetet. Detta hantteras bland annat genom målsamtalen. Målsamtalen är ett årligen återkommande samtal mellan chef och medarbetare som handlar om uppföljning och utveckling av verksamheten och medarbetaren.

Friskvård

Utöver kollektivavtalsenliga löne- och anställningsvillkor för samtliga anställda är vi generösa med friskvårdssatsningar. Genom förebyggande hälsoarbete och uppmuntran till friskvårdande aktiviteter via friskvårdsbidrag, massage på arbetsplatsen, aktiv friskvårdsgrupp, erbjudande om förmåncyklar samt en personalklubb som anordnar trivselaktiviteter, främjas medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö.

Arbetskapande åtgärder

Borlänge Energi bidrar i arbetet med att göra Borlänge till en attraktiv företags- och bostadsort. Varje arbetsuppgift i företaget bidrar starkt till både nutida och framtida människors möjligheter till ett gott liv. Genom ett arbete för en god fysisk- och psykosocial arbetsmiljö med hög frisknärvaro samt eftersträvan efter höga resultat i medarbetarundersökningar strävar vi efter att ha goda förutsättningar för våra nuvarande samt kommande medarbetare. Så långt det är möjligt deltar vi i praktikprogram, arbetsmarknadsåtgärder och erbjuder sommarjobb.

Barn och unga

I Borlänge Energis studiebesöksprogram bjuder vi in alla elever i årskurserna 3, 6 och 9 till studiebesök på våra anläggningar. Besöken som hålls utomhus kunde med vissa anpassningar genomföras som planerat även 2020. Treorna besökte återvinningscentralen för en rundvandring och sjätteklassarna som brukar följa vattnets väg från vattenverket till reningsverket fick avstå den första delen. För niorna däremot blev det ett helt annat upplägg då kraftvärmeverket Bäckelund var stängt för externa besök. Eleverna fick klassvis på sina respektive skolor uppleva kraftvärmeverket via VR-glasögon där en film med två guider skapade en upplevelse så nära ett vanligt studiebesök man kan komma.

Med de yngre barnen kommunicerar vi våra viktigaste frågor via våra maskotar Skrut & Wattis. Förskolorna beställer regelbundet vårt material, bland annat pysselböcker och odlingsbara Busfrön, för sitt naturvetenskapliga arbete. Vår dockteater med en pjäs om nedskräpning bokas återkommande.

Ett vanligt år finns Skrut & Wattis även med på Sakletardagen, där barn i förskoleåldern leker sig fram mellan energi- och vattenexperiment.

”Trevligt lov” är Borlänge kommuns satsning på kostnadsfria lovaktiviteter för barn och unga. I den stora lek- och aktivitetsparken Paradisparken såg vi till att man under sommarlovet kunde dricka vatten, gå toaletten och ladda mobilen – prioriterade önskemål från barn- och ungdomsgruppen.

Vi maxar kraften i föreningar

Genom sponsorprogrammet *Maxar kraften* får föreningarna en summa pengar av oss på Borlänge Energi och i gengäld får vi möjlighet att träffa deras medlemmar och informera om kärnfrågor i vår verksamhet.

EKONOMISK HÅLLBARHET

Borlänge Energi är ett energiföretag som har ett omfattande verksamhetsansvar där flertalet av våra affärsområden kännetecknas av att de är investeringstunga. Affärsområdena gör varje år affärsplaner som sträcker sig 5-10 år framåt i tiden, där investerings- och resultatnivå står i fokus. En viktig del i det arbetet är prioriteringen av olika investeringar både utifrån ett ekonomi- och ett hållbarhetsperspektiv. Det är extra viktigt då investeringarna är långsiktiga och till största delen ska ha en livslängd på 20-50 år.

De godkända affärsplanerna följs sedan upp löpande via nyckeltal, så kallade *KPI:er*. De syftar till att ge en övergripande kontroll över att det som beslutats i affärsplanen följs.

Framtida investeringar och resultatbehov

En viktig faktor för att kunna genomföra nödvändiga och klimatsmarta investeringar är finansieringen och då främst att kunna självfinansiera en stor del av dem. En viktig faktor för att kunna genomföra nödvändiga och klimatsmarta investeringar är finansieringen, och då främst att kunna finansiera en stor del av dem själva. Borlänge Energi planerar att investera för cirka 1,4 miljarder kronor de närmaste fem åren, exklusive en eventuell investering i ny fjärrvärmepanna. Vår plan för de åren är att uppnå ett resultat efter finansiella

poster på mellan 112 och 123 miljoner kronor, vilket ger en självfinansieringsgrad på nära 100 procent före utdelning och koncernbidrag. Eventuell övrig finansiering görs via lån med kommunal borgen. Då det kommunala borgensutrymmet ska räcka till många olika verksamheter krävs en hög självfinansieringsgrad, trots att Borlänge Energi i sig har en stark soliditet och skulle tåla en högre låneskuld.

Borlänge Energi har genom ett ägardirektiv ett resultatkrav på i genomsnitt 110 miljoner kronor per år i resultat efter finansiella poster. År 2019 var resultatet efter finansiella poster 161,8 miljoner kronor och innefattade då en engångsintäkt på 44,1 miljoner kronor för en anslutningsavgift av en vindkraftpark. År 2020 minskade resultatet efter finansiella poster till omkring 95 miljoner till följd av 2020 var ett varmare år än normalt med lägre leveranser av fjärrvärme och el än ett temperaturmässigt normalt år.

Samtidigt som resultatet är viktigt strävar Borlänge Energi efter att ha konkurrenskraftiga priser och ligga bland de 20 främsta energibolagen i landet i *Nils Holgersson*-undersökningen.

SAMHÄLLSANSVAR

Nils Holgersson-gruppen, bestående av representanter från HSB Riksförbund, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Riksbyggen, SABO och Fastighetsägarna Sverige ger årligen ut en rapport där prisnivåer och prisskillnader jämförs mellan olika kommuner för sophämtning, VA, el och fjärrvärme. Målet för Borlänge Energi är att vara bland de 20 bästa.

I 2020 års Nils Holgersson-undersökning hamnar Borlänge på första plats efter att ha blivit tvåa de senaste fem åren. Det är en placering och en utveckling vi är mycket nöjda med. Att vi kan hålla låga priser gentemot våra kunder i Borlänge, och på så vis bidra till att Borlänge är en attraktiv plats att bo och vistas i, är något vi är stolta över.

MOTVERKANDE AV KORRUPTION

En viktig del för Borlänge Energi är att agera ansvarsfullt och i alla lägen motverka korruption. Korruption kan uppstå i många olika former. Den mest uppenbara är brott mot lagen, vilket kan ske genom exempelvis mutbrott, bestickning eller utställande och godkännande av felaktiga fakturor. Mindre uppenbar korruption kan förekomma genom jävsituationer eller handlingar som innebär gynnande av vissa kunder eller leverantörer.

De största riskerna för korruption beror enligt upphandlingsmyndigheten på:

- bransch
- teknisk och finansiell komplexitet
- storlek på kontrakt
- anbudsprocedur
- brådska i processen
- affärskultur.

Medvetenheten om riskerna för korruption bedöms ha ökat under åren både generellt och inom företaget. Ett viktigt signalvärde är att företagsledningen föregår med gott exempel.

De områden där Borlänge Energi verkar och har identifierat de största riskerna för korruption

är inom bygg- och anläggningsbranschen samt vid vissa former av materialinköp. Borlänge Energi ställer därför som krav i upphandlingarna att möjlighet ska finnas att granska leverantörens process genom att få göra egna revisioner. En utökad granskning av fakturor

sker också, främst när det gäller fakturerade mängder och på fakturor med tillkommande arbeten.

För att se hur de kommunala bolagen i Borlänge för närvarande ligger till i arbetet inom olika områden genomfördes i början av 2019 en förvaltningsrevision. Ett uppdrag i denna revision var att genomföra särskilda granskningsåtgärder vad avser korruption. Vd, vice vd och ekonomidirektör blev under början av 2019 intervjuade av KPMG som genomförde granskningen. Resultatet från granskningen kom under våren 2019. Den visade inte på något behov av åtgärder för Borlänge Energi. Kommunen upprättade sedan ett svar på granskningen, vilket Borlänge Energi ställde sig bakom. Revisorernas förslag om att inrätta en ”visselblåsarfunktion” ställde sig bolagen inte bakom, medan kommunen införde denna funktion. Under 2020 beslutade styrelsen för Borlänge Energi att bolaget inte skulle invänta en utvärdering av kommunens införande, utan ansluta sig till kommunens funktion. Införande av visselblåsarfunktionen kommer genomföras under början av 2021.

Rapporteringsvägar vid misstanke om korruption

Personal som upptäcker någon form av korruption ska gå till närmsta chef eller till närmast högre chef med sina misstankar. Det går också bra att använda visselblåsarfunktionen eller att informera internrevisorer, polis eller åklagare.

Under 2020 har inga kända fall av överträdelser av vår policy som rör korruption noterats.

Grafisk form. Lisa Staffas | Foto. Lasse Fredriksson, Helena Blom, Peter Löfstedt, Johnér bildbyrå

AB Borlänge Energi Box 834, 781 28 Borlänge | Besöksadress: Nygårdsvägen 9
Tfn 0243-730 00 | www.borlange-energi.se

Borlänge Energi